Riigihangete Vaidlustuskomisjon 30.10.2026

vako@fin.ee

Vaidlustaja: **Telia Eesti AS**
Registrikood: 10234957
Mustamäe tee 3, Tallinn
esindaja: Kristi Rohtmets
hange@telia.ee, kristi.rohtmets@telia.ee

Hankija: **Riigi Tugiteenuste Keskus**
Registrikood 70007340
Lõkke tn 4, Tallinn
esindaja: Evelin Karindi-Kask
evelin.karindi-kask@rtk.ee

Kolmas isik: **Tele2 Eesti Aktsiaselts**
Registrikood 10069046
Valukoja tn 8/2, Tallinn
esindaja: Riina Karro
riina.karro@tele2.com

Riigihange: „Keskne riigihange mobiiltelefoni- ja andmeside teenuse ostmiseks“ (viitenumber 312259)

VAIDLUSTAJA TÄIENDAV SEISUKOHT

Hankija ja Kolmas isik on esitanud oma vastuse vaidlustuse suhtes. Vaidlustaja leiab, et nendes esitatu ei lükka ümber esitatud vaidlustuse põhjendatust ning palub Vaidlustuskomisjonil vaidlustus rahuldada.

1. **Kolmanda isiku jaatavatele kinnitustele sai tugineda üksnes eeldusel, et kinnitused vastasid tegelikkusele**

1.1. Vaidlustaja ei väida, et Hankija pidi süstemaatiliselt läbi vaatama kõigi pakkujate veebilehed või nõudma iga tehnilise nõude kohta eraldi tõendeid. Vaidlustaja nõustub, et kui seadus ega riigihanke alusdokumendid ei nõua konkreetse tõendi esitamist, võib Hankija üldjuhul tugineda pakkuja kinnitusele.

1.2. Jaatav kinnitus ei muuda aga pakkumuse vastavust ümberlükkamatuks ega vabasta Hankijat kohustusest reageerida konkreetsetele objektiivsetele asjaoludele, mis seavad kinnituse õigsuse kahtluse alla. Kinnitusele saab tugineda seni, kuni puudub põhjendatud alus selles kahelda.

1.3. Hankija ja Kolmanda isiku käsitluse kohaselt piisaks pakkumuse vastavuse tuvastamiseks igal juhul sellest, et pakkuja on märkinud vastuseks „JAH“. Sellisel juhul taanduks RHS § 114 kohane vastavuskontroll üksnes nõutud vormivälja täitmise kontrollile. Puuduks sisuline erinevus olukorrast, kus Hankija ei kontrollikski pakutava teenuse vastavust tehnilisele kirjeldusele.

1.4. Seega ei seisne Vaidlustaja etteheide selles, et Hankija valis pakkumuste vastavuse kontrollimiseks kinnitustel põhineva kontrollimeetodi. Küsimus on selles, kas kinnitused, millele Hankija pakkumuse vastavaks tunnistamisel tugines, olid sisuliselt õiged.

1.5. Vaidlustuses esitatud avalik teave näitab, et Kolmanda isiku enda veebilehel avaldatud teenusekirjeldused ei vastanud vähemalt osaliselt vaidlusalustele nõuetele või kirjeldasid teenust nõutust kitsamas ulatuses. Asjaolu, et Hankija ei olnud sellest teabest otsuse tegemise ajal teadlik, ei muuda ebaõiget kinnitust sisuliselt õigeks ega mittevastavat pakkumust vastavaks. Vaidlustusmenetluses ilmnenud teave on asjakohane selle hindamisel, kas Hankija otsuse faktiline eeldus, et Kolmanda isiku jaatavad kinnitused vastasid tegelikkusele, oli õige.

1.6. Kolmanda isiku jaatavatele kinnitustele sai tugineda üksnes eeldusel, et need vastasid tegelikkusele. Pakkumuse esitamisel pidi Kolmandal isikul olema kohustusliku nõude täitmiseks vajalik ja RHAD-s ettenähtud tähtpäevaks rakendatav lahendus või võimekus. Pelk üldine valmisolek tulevikus määratlemata lahendusi arendada ei olnud selleks piisav. Nõude täitmiseks vajalikuks võimekuseks ei saa seejuures pidada üksnes pakkuja üldist tehnilist või majanduslikku suutlikkust vastav funktsionaalsus tulevikus välja arendada; tegemist pidi olema pakkumuse esitamise ajal olemasoleva ning nõude täitmise tähtpäevaks rakendatava tehnilise lahenduse, konfiguratsioonivõimaluse või muu objektiivselt määratletud teostusviisiga. Vaidlustusmenetluses ilmnenud asjaolud näitavad, et vähemalt vaidlustuses käsitletud nõuete osas ei saa Hankija otsuse aluseks olnud eeldust kinnituste sisulise õigsuse kohta pidada õigeks. Kinnitusele tuginemise lubatavus ei muuda õiguspäraseks otsust, mille aluseks olnud kinnitus oli sisuliselt ebaõige.

2. Tehnilise kirjelduse nõuded ei olnud üksnes tulevased lepingutingimused

2.1. Hankija ja Kolmanda isiku seisukohast nähtub, nagu oleksid vaidlustuses toodud TK nõuded üksnes hankelepingu täitmise tingimused, millele vastavust ei pidanudki pakkumuse vastavuse kontrollimisel hindama.

2.2. See, et teenus pidi vastama TK-le hankelepingu sõlmimise ajaks, ei välistanud pakkumuse vastavuse kontrolli hankemenetluses. Jaatav kinnitus hõlmas siduvat kohustust tagada kõik nõutud funktsionaalsused ning eeldas, et pakkumuse esitamise ajal oli olemas selle kohustuse täitmiseks vajalik ja tähtajaks rakendatav lahendus või võimekus.

2.3. Asjaolu, et RHAD kohaselt pidi teenus vastama TK-le hiljemalt hankelepingu sõlmimise ajaks, ei tähenda, et pakkuja võis pakkumuse esitamisel kinnitada sellise võimekuse olemasolu, mis tuli alles pärast pakkumuse esitamist luua. Tulevane vastavustähtpäev määras aja, millal nõuetele vastav teenus pidi olema Hankijale rakendatud, mitte ei lükanud nõutud võimekuse olemasolu loomist alles lepingu sõlmimise aega. Seda tõlgendust toetab ka RHAD ülesehitus. Kui Hankija soovis lubada konkreetse funktsionaalsuse loomist alles pärast pakkumuse esitamist, nägi ta selleks sõnaselgelt ette eraldi tähtaja. Näiteks lisateenuste loetelu p-s 1 nimetatud funktsionaalsus pidi olema tagatud hiljemalt kuue kuu jooksul pärast eduka pakkuja väljakuulutamist. Seega eristas Hankija ise nõudeid, mille täitmiseks oli lubatud pakkumuse esitamise järgne arendusperiood, nõuetest, mille suhtes sellist arendusaega ette nähtud ei olnud. Hankija ja Kolmanda isiku vastupidine tõlgendus muudaks jaatava kinnituse sisuliselt lubaduseks vajalik lahendus pärast pakkumuse esitamist alles välja töötada. RHAD sellist tõlgendust ei toeta ning teistele kohustuslikele tehnilistele nõuetele ei saa ilma RHAD-st tuleneva aluseta pakkumuse esitamise järgset arendusaega üle kanda.

2.4. Kui kõik TK-s sätestatud teenuseomadused oleksid üksnes tulevikus täidetavad lepingutingimused, puuduks pakkumuse tehnilise vastavuse kontrollil sisuline tähendus. Pakkujal piisaks kõigi nõuete kohta jaatava kinnituse andmisest ning nõuetele tegeliku vastavuse küsimus lükkuks täielikult lepingu täitmise aega. Selline käsitlus ei ole kooskõlas RHS § 114 mõttega.

2.5. Ka Kolmanda isiku enda vastus kinnitab, et tegemist oli konkreetsete ja kontrollitavate teenuseomadustega: ta viitab olemasolevale SIP TLS-võimekusele, jagatud arveldusmudelile, rahvusvahelise VoWiFi kasutamise võimalusele ja e-post-SMS-teenusele. Need ei olnud pelgalt tulevased lepingukohustused, millele vastavust ei olnud võimalik pakkumuse vastavuse kontrollimisel tuvastada.

3. Avaliku teabe tähendust on Hankija käsitlenud vastuoluliselt

3.1. Hankija peab ühelt poolt Kolmanda isiku veebilehe teenuseinfot kinnituste kontrollimisel ebaoluliseks, kuid tugineb teisalt samal veebilehel avaldatud kontaktandmetele, et põhjendada pakkumuses nõutud tehnilise toe kontaktandmete puudumise ebaolulisust.

3.2. Selline käsitlus ei ole järjepidev. Sama pakkuja avalik veebiteave ei saa olla asjakohane pakkumuses puuduva teabe asendamiseks, kuid ebaoluline siis, kui see seab kahtluse alla jaatava vastavuskinnituse.

4. Tehnilise toe kontaktandmete puudumine oli iseseisev kõrvalekalle RHAD-st

4.1. RHAD nõudis tehnilise toe kontaktandmete esitamist pakkumuses. Kolmas isik neid andmeid pakkumuses ei esitanud ning Hankija on seda asjaolu sõnaselgelt möönnud.

4.2. Poolte seisukohad erinevad kontaktandmete esitamata jätmise õigusliku tagajärje osas. Vaidlustaja hinnangul jättis Kolmas isik täitmata pakkumusele kehtestatud konkreetse esitamisnõude. Üldine jaatav vastavuskinnitus ei asenda kohustust esitada pakkumuses sõnaselgelt nõutud konkreetsed andmed.

4.3. Kolmanda isiku veebilehel avaldatud üldised kontaktandmed ei muutunud automaatselt tema pakkumuse osaks. Veebilehel asuvate kontaktide olemasolu ei tõenda iseenesest, et just need kontaktid olid määratud käesoleva hanke raames osutatava ööpäevaringse tehnilise toe kontaktideks. Samuti ei olnud need tähtpäevaks pakkumuses fikseeritud andmed, millele Kolmas isik oleks oma pakkumuses tuginenud.

4.4. Hankija viide sellele, et kontaktandmete esitamata jätmine ei andnud Kolmandale isikule eelist, ei muuda kõrvalekallet iseenesest ebaoluliseks. Hankija hinnang eelise puudumise kohta ei tähenda, et tema poolt sõnaselgelt pakkumusele kehtestatud nõude rikkumine oli ebaoluline.

4.5. Hankija pidi seetõttu hindama Kolmanda isiku pakkumuse vastavust selle tegeliku sisu alusel. Pakkumuses nõutud, kuid esitamata jäetud kontaktandmeid ei saanud käsitada pakkumuse osana üksnes põhjusel, et Hankija tugineb vaidlustusmenetluses pakkuja veebilehel avaldatud üldisele teabele.

4.6. Märkimisväärne on seejuures, et ka Kolmanda isiku veebilehel avaldatud klienditoe kontaktandmed ei kinnita RHAD-s nõutud 24/7 tehnilise toe telefonikontakti olemasolu. TK kohaselt pidi pakkujal olema rikke teatamise võimalus ja eestikeelne mehitatud tehniline tugi 24/7 ning pakkumuses tuli esitada just 24/7 tehnilise toe kontaktandmed, vähemalt e-posti aadress ja telefoninumber. Kolmanda isiku veebilehel on ärikliendi klienditoe lühinumbri 1205 teenindusajaks märgitud tööpäeviti kell 9.00–17.00 (Lisa 1). Tegemist ei ole seega RHAD-s nõutud ööpäevaringse tehnilise toe telefonikontaktiga. Hankija üldine viide veebilehel kättesaadavatele kontaktandmetele ei kõrvalda pakkumuses tuvastatud puudust: Hankija ei ole näidanud, et veebilehel oleks avaldatud just RHAD-s nõutud 24/7 tehnilise toe telefonikontakt.

5. Staatilise IP-aadressi teenuse kohta esines objektiivne vastuolu

5.1. Vaidlustaja hinnangul tuleneb TK p-de 6.19, 6.28 ja 6.32 koosmõjust ning hinnavormis eraldi hinnastatud staatilise avaliku IP-aadressi teenusele territoriaalse piirangu puudumisest, et vastav teenus pidi olema kasutatav ka rändluses. TK p 6.28 kohustab teenusepakkujat tagama tasulise andmesideteenuse aktiveerimise ja deaktiveerimise rändluses ning p 6.32 kohaselt peab rändluses olema toetatud parim andmeside võimekus. TK ei sisalda erandit, mille kohaselt see võimekus võiks staatilise IP-aadressi kasutamisel rändluses ära langeda. TK ülesehitus kinnitab, et juhul, kui Hankija soovis mõne funktsionaalsuse territoriaalset ulatust piirata, tegi ta seda sõnaselgelt: näiteks p 6.34 kohaselt peab VoLTE olema toetatud ja kasutatav „Eesti siseselt“, samas kui p 6.35 nõuab VoWiFi kasutatavust nii Eesti siseselt kui rahvusvaheliselt. Staatilise avaliku IP-aadressi teenusele Hankija samalaadset Eesti-sisest piirangut ette ei näinud. Hankija on seejuures Tk-s muude teenuste puhul territoriaalseid piiranguid sõnaselgelt sätestanud, mistõttu puudub alus lugeda staatilise IP-aadressi teenusele selline piirang sisse juhul, kui RHAD seda ette ei näe.

5.2. Kolmanda isiku seisukohast nähtub seevastu, et ta ei käsitanud staatilise IP-aadressi teenuse kasutatavust rändluses RHAD-st tuleneva kohustusena. Kui RHAD nõudis staatilise IP-aadressi teenuse kasutatavust rändluses, pidi ka Kolmanda isiku pakkumus seda kohustust hõlmama. Pakkumuse vastavust hinnatakse RHAD objektiivse sisu, mitte pakkuja subjektiivse tõlgenduse järgi. Kolmanda isiku enda kitsam tõlgendus ei saa seetõttu muuta tema pakkumust RHAD-le vastavaks.

5.3. Kolmanda isiku seisukohad on seejuures omavahel vastuolus. Ühelt poolt väidab ta, et RHAD ei nõudnud staatilise IP-aadressi teenuse kasutatavust rändluses, teisalt tugineb ta pakkumuse vastavuse kaitsmisel asjaolule, et tal on selline tehniline võimekus olemas. Need väited käsitlevad erinevaid küsimusi. Tehnilise võimekuse olemasolu ei tõenda, et pakkumus sisaldas vastava teenuse osutamise kohustust. Kui Kolmas isik lähtus pakkumust esitades seisukohast, et RHAD staatilise IP-aadressi kasutatavust rändluses ei nõudnud, ei saa tema pakkumuse vastavust tagantjärele põhjendada üksnes sellega, et tehniliselt oleks ta olnud võimeline ka sellist teenust osutama. Pakkumuse vastavus sõltub pakkumusega võetud kohustuse vastavusest RHAD-le, mitte pakkuja abstraktsest tehnilisest võimekusest osutada teenuseid, mille pakkumist ta RHAD kohaselt enda hinnangul vajalikuks ei pidanud.

5.4. Eeltoodut toetab ka Kolmanda isiku enda avaldatud teenuseinfo. Kolmas isik ei vaidle vastu sellele, et tema veebilehel oli avaldatud teave, mille kohaselt ei saanud staatilise IP-aadressi teenust kasutada välismaal. Kolmas isik selgitab nüüd vaidlustusmenetluses, et teave oli vananenud ning tegelikult on vastav tehniline võimekus olemas. Sellega kinnitab Kolmas isik ise, et tema pakkumuse esitamise ajal avalikult kirjeldatud teenus ja vaidlustusmenetluses väidetud tehniline võimekus olid erineva ulatusega. Hilisem väide tehnilise võimekuse olemasolu kohta ei tõenda, et vastav kohustus sisaldus pakkumuse esitamise tähtpäeval ka Kolmanda isiku pakkumuses.

5.5. Seega ei kõrvalda Kolmanda isiku vaidlustusmenetluses esitatud väide tehnilise võimekuse olemasolu kohta Vaidlustaja osutatud mittevastavust. RHAD nõudis staatilise IP-aadressi teenuse kasutatavust rändluses, kuid Kolmanda isiku enda seisukohast nähtub, et ta ei käsitanud seda pakkumusega võetava kohustusena. Pakkumuse vastavuse seisukohalt on määrav pakkumusega võetud kohustuse sisu, mitte see, milliseid täiendavaid teenuseid Kolmas isik oleks tehniliselt võimeline osutama.

6. Kolmanda isiku täiendavate argumentide põhjendamatus

6.1. **Turupositsioon ei tõenda konkreetse pakkumuse vastavust.**

Kolmanda isiku viide sellele, et hankes osalesid Eesti kolm suuremat mobiilsideteenuse osutajat, ei oma pakkumuse vastavuse kontrollimisel iseseisvat tähendust.

Vaidlustaja ei ole väitnud, et Kolmas isik ei ole üldiselt võimeline mobiilsideteenust osutama. Vaidlus puudutab seda, kas tema konkreetses riigihankes esitatud pakkumus vastas kõigile Hankija kehtestatud tehnilistele ja funktsionaalsetele nõuetele.

Pakkuja üldine turupositsioon, majanduslik suurus või mobiilsidevõrgu olemasolu ei tõenda konkreetse pakkumuse vastavust kõigile konkreetse riigihanke nõuetele. Vastupidise käsitluse korral võiks suure turuosalise pakkumuse RHAD-le vastavust eeldada ilma sisulise kontrollita.

6.2. **Täiendavateks arendustöödeks valmisolek ei asenda kohustusliku nõude täitmist**

Kolmas isik tugineb RHAD nõudele, mille kohaselt pidi sideteenuse osutajal olema valmidus täiendavateks arendustöödeks. Täiendavateks arendustöödeks valmisolek ei andnud pakkujale õigust kinnitada kohustusliku funktsionaalsuse olemasolu, kui selle tähtajaks tagamiseks vajalik lahendus või võimekus pakkumuse esitamise ajal puudus.

Valmidus teha lepingu täitmisel täiendavaid arendustöid ei ole samastatav pakkumuse kohustusliku tehnilise vastavusega. Täiendavaid arendustöid puudutava tingimusega ei saa muuta kõiki TK kohustuslikke omadusi tulevikus loodavateks funktsionaalsusteks.

Seda eristust tunnustab ka Kolmas isik ise. SIP TLS-i nõude puhul rõhutab ta, et tegemist ei ole pärast pakkumuse esitamist loodava uue teenusega, vaid olemasoleva konfiguratsioonivõimalusega. Sellega möönab Kolmas isik, et nõudele vastavuse tuvastamisel on oluline, kas vajalik võimekus oli juba olemas või eeldas alles tulevast arendust.

Vaidlustaja ei väida, et kõik nõutud funktsionaalsused pidid pakkumuse esitamise hetkel olema lõppkasutajale aktiveeritud või täielikult konfigureeritud. Määrav on, kas pakkumuse esitamise ajal oli olemas nõude tähtajaks täitmiseks vajalik tehniline lahendus või võimekus. Olemasoleva võimekuse aktiveerimine või konfigureerimine erineb tulevasest arendusest, millega vajalik võimekus alles luuakse. Üldine arendusvalmidus ei tähenda, et selline võimekus oli jaatava kinnituse andmise ajal olemas.

6.3. **Kontrollivajadus ei saa sõltuda üksnes pakkumuse sisemisest vastuolust**

Kolmanda isiku väide, et Hankijal saab pakkuja kinnituse õigsuse kontrollimise vajadus tekkida üksnes juhul, kui vastuolu nähtub pakkumusest endast, ei tulene tema viidatud kohtupraktikast.

Hankija õigus pakkuja kinnitust usaldada ei tähenda kohustust ignoreerida kinnituse ebaõigsusele viitavaid objektiivseid asjaolusid pelgalt seetõttu, et need ei sisaldu pakkumuse dokumentides. Selline käsitlus muudaks kinnituse sisuliselt ümberlükkamatuks ning välistaks pakkumuse tegeliku vastavuse kontrollimise isegi siis, kui pakkuja enda andmed näitavad vastupidist.

Käesolevas asjas ilmnes vähemalt staatilise IP-aadressi teenuse kohta pakkuja enda avaldatud teabest konkreetne vastuolu. Kolmas isik möönab nüüd ise, et tema avaldatud teave oli vananenud. Sellist asjaolu ei saa käsitada õiguslikult ebaolulisena üksnes põhjusel, et vastuolu ei sisaldunud pakkumuse dokumentides.

6.4. **Kolmanda isiku hilisemad selgitused ei tõenda Hankija otsuse õiguspärasust**

Kolmanda isiku vaidlustusmenetluses esitatud selgitused võivad aidata tuvastada, kas pakkumuses antud jaatavad kinnitused vastasid nende andmise ajal tegelikkusele. Need ei tõenda aga Hankija varasema otsuse õiguspärasust ega saa muuta pakkumuse sisu, lisada sellesse esitamata jäetud andmeid või asendada pakkumuse esitamise ajal puudunud nõude täitmiseks vajalikku ja RHAD-s ettenähtud tähtpäevaks rakendatavat lahendust või võimekust.

7. Kokkuvõte ja õiguslik järeldus

7.1. Tehnilise toe kontaktandmete osas on tuvastatud konkreetne kõrvalekalle RHAD-s sätestatud esitamisnõudest. Staatilise IP-aadressi teenuse osas nähtub Kolmanda isiku enda seisukohtadest, et tema pakkumus ei sisaldanud RHAD-st tulenevat kohustust tagada teenuse kasutatavus rändluses. Kolmanda isiku pakkumuses antud üldised jaatavad kinnitused ei kõrvaldanud kumbagi puudust.

7.2. Vaidlustatud otsuse õigusvastasus ei piirdu põhjendamispuudusega. Kolmanda isiku pakkumus ei vastanud RHAD nõuetele ning Hankija pidi selle RHS § 114 lg 2 alusel tagasi lükkama.

7.3. Kolmanda isiku hilisemad selgitused ei kõrvalda pakkumuse esitamise tähtpäeval esinenud mittevastavust ega muuda tagantjärele tähtpäevaks esitatud pakkumuse sisu. Vaidlustatud otsuse puudus ei seisne seega üksnes selle ebapiisavas põhjendamises, vaid mittevastava pakkumuse õigusvastases vastavaks tunnistamises. Hankija ei saa seda puudust kõrvaldada sama sisuga uue otsuse põhjalikuma põhjendamise kaudu. Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsus ja sellele tuginev edukaks tunnistamise otsus tuleb kehtetuks tunnistada.

Lugupidamisega
Kristi Rohtmets
Telia Eesti AS
jurist
/allkirjastatud digitaalselt/

Lisa 1. Kolmanda isiku veebilehe „Kontakt“ (https://tele2.ee/kontaktid) väljavõte (seisuga 30.10.2026)

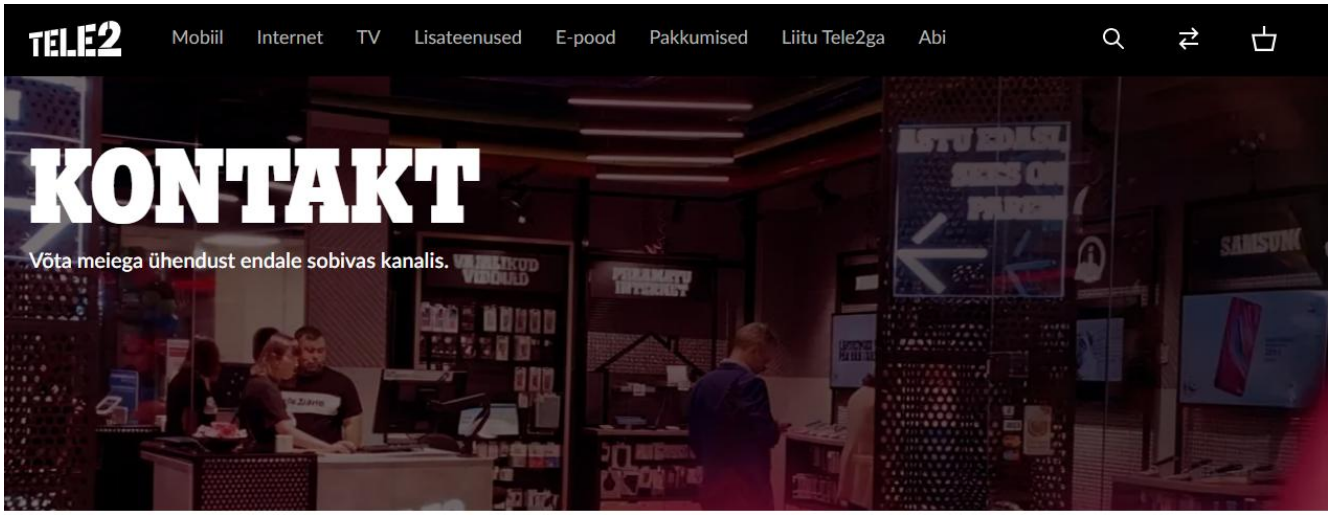

Iseteenindus

Iseteeninduses saad näha arveid, kõneeristust, muuta piiranguid, avada lukustunud SIM-kaarti ja palju muud.

Mine iseteenindusse

Tele2 esindused

Tele2 esindused leiad kõigist suurematest Eesti linnadest. Ootame Sind külla!

Tutvu esindustega

Kirjuta meile

Vestle meiega E-R kell 9-19 lehe all paremas nurgas olevas vestlusaknas.

Ärikliendi vestlus on avatud tööpäeviti 9:00-17:00.

Erakliendi e-mail:
info@tele2.ee

Ärikliendi e-mail:
firma@tele2.ee

Alusta vestlust

Klienditugi

Erakliendi klienditugi:
6866866

Tele2 erakliendi klienditugi on avatud E-R 9:00 – 19:00 ja L-P ja riiklikel pühadel suletud.

Roaming info telefon välismaalt helistades: +37258000000. EL riikidest helistades tasuta ja väljaspool EL riike vastavalt roaming-hinnakirjale.

Ärikliendi lühinumber 1205 tööpäeviti 9:00-17:00.

Helista meile